

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. De quantitate Contritionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

proinde propositio illa Conc. Trid. Contritio est dolor animi, est casualis: illa verò, Contritio est odium ac detestatio peccati, est formalis & essentialis.

3. Secundò requiritur propositum de cætero non peccandi, juxta illud Iſaia: 1. *Quiſcite agere perverſe*: & illud, *Derelinquat impius viam ſuam, & can. Quis aliquando*: & illud Ezech. 18. *Proſtrite à vobis omnes iniquitates veſtras, & facite vobis cor novum*; aliaque ſimilia.

4. Tertio requiritur propositum confitendi & ſatisfaciendi, ut patet ex Conc. Trid. loco citato, & Conc. Compluten. in quo damnata fuit opinio Petri Oſniaceniſis, aſſerentis, per ſolam cordis contritionem remitti peccata mortifera ſine ordine ad claves.

Tamenſi autem hoc propositum, quemadmodum & propositum de cætero non peccandi, ordinariè debeat eſſe explicitum & formale: tamen dari poteſt caſus, in quo juſtificari quis poteſt abſque expreſſo, ſed cum utroque virtuali, non peccandi, inquam, de cætero & confitendi, veluti, dum non occurrit vel inviſibiliter ignoratur eſſe neceſſariam ejuſmodi expreſſum propositum, vel quando ex defectu temporis haberi nequit, ut quando quis ſubito, ad martyrium rapitur.

5. Contritio duplex eſt: una perfecta, quæ proprie Contritio appellatur: altera imperfecta quæ Attritio dicitur, Conc. Trid. d. loco cap. 4. Contritio perfecta eſt dolor ac detestatio peccati propter Deum ſummè dilectum, ob ejus bonitatem ſupernaturalem, ſeu uti auctor eſt gratiæ ac gloriæ. Et ideo ſemper eſt cum charitate & voto Sacramenti, hominemque Deo reconciliat, priuſquam actu ſuſcipiat Sacramentum, ut patet ex Conc. Trid. d. 4.

6. Attritio eſt contritio imperfecta: quamvis non omnis contritio imperfecta ſit proprie dicta attritio, ſeu ſalutaris. Verum Attritio proprie dicta eſt dolor ac detestatio peccati ſuper omnia, cum proſito vitæ melioris ac voto Sacramenti non tamen propter Deum ſummè dilectum, ſed vel ob gehennæ ac pœnarum metum, vel ob turpitudinem peccati. Conc. Trid. d. loco.

Unde patet, Attritionem proprie dictam ſpecie diſſerre à Contritione: nec unquam poſſe fieri contritionem proprie dictam, licet quis ex attritio poſſit fieri contritus; quia ad hoc ſolum

requiritur identitas ſubjecti, ad illud verò, requiritur identitas actus.

Dixi autè, Attritio proprie dicta; quia cum attritio in genere non ſit aliud, quam contritio imperfecta, ſit, ut tot ſint ſpecies attritionis, quot modis contingit dolorem ac detestationem peccati à perfecta contritione deficere.

§. IV.

De quantitate Contritionis.

1. Dolor de peccatis, ut ſit contritio, debet eſſe ſummum.
2. Saltem in univerſali, non in particulari.
3. Dolor ſenſus neceſſarius non eſt, licet utilis.

1. **Q**uemadmodum amor Dei debet eſſe maximus ac ſummus, ſaltem appetitativè, licet non intenſivè; juxta probabiliorè ſententiam: ita etiam dolor de peccatis, ut ſit contritio, quæ oritur ex amore & charitate Dei, debet eſſe ſummus non quidem intenſivè, ſed ſaltem appetitativè, ut DD. loquuntur, id eſt, ut omnis verè poenitens ſaltem virtualiter & implicitè atque in univerſali ita doleat de peccato ſuo ſuper omnia, ut pro nulla re creata vellet Deum offendiſſe, aut in poſterum offendere. Hinc D. Aug. in can. *Si quis poſtus* 2. in can. *Si quis autem* 4. & in can. *ſin. De poenit. Diſt. 7.* dubitat de illorum ſalute, quos non, antequam ægritudine premantur, poeniter peccaſſe, quia ſcilicet difficile ſit preſſum morbo, metu mortis, & aliis curis, erigere animum ad hunc ſummum dolorem, requiritum ad perfectam contritionem, concipiendum.

2. Dixi, atque in univerſali; quia juxta doctrinam Innoc. d. loco, & aliorum communem, non tenetur poenitens tales comparationes in particulari facere, quod mallet amittere conjugem, proles, bona omnia, ignitas ſubire ſartagineſ, quam Deum offendere. Imo cavendum Confertiis, ne ejuſmodi comparationes in particularibus poenitentibus proponant, quia objecta hujusmodi in particulari propoſita voluntati, longè majorem adferunt difficultatem, quam dum proponuntur in univerſali: & facile, illis ſuccumbit quis in particulari, quibus non ſuccumberet in univerſali.

3. Cæterum licet dolor ſenſus (veluti ſingultus, planctus, lacrymæ, & id genus alii) non ſit neceſſa-

cessarius, sed sufficiat causalis seu qui est in voluntate, arg. can. Si propterea 28. can. Si cui 30. De poenit. Dist. 1. tamen & ille admodum utilis ac bonus est exemplo Davidis, Petri, Magdalena, Ninivitarum, & aliorum. Quamvis etiam utilissimum sit de singulis peccatis mortalibus contritionem elicere, singulaque detestanda sint, ac de illis dolendum, juxta illud Esaiæ 38. *Reogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ*: non tamen id absolute necessarium est, sed sufficit unico actu contritionis simul omnia peccata, post examen occurrentia, detestati: ut patet ex eo, quod traditur, peccatorem in momento posse justificari, juxta illud Ezech 33. *In quacumque hora conversus fueris & ingemuerit peccator*; relatum in can. Ponderet, Dist. 5. & juxta can. 3. De poenit. Dist. 7. Quod falsum esset, si pro numero peccatorum mortalium numerus actuum doloris requireretur. De modo acquirendi contritionem vide Conc. Trid. Sess. 14. c. 5.

§. V.

An & quando obliget præceptum Contritionis.

1. *Contritio de necessitate est præcepti & medii.*
  2. *Non obligatur quis statim à commisso peccato ad contritionem.*
  3. *Præceptum contritionis quando obliget sub peccato mortali.*
1. **C**ontritionem peccati esse necessarium necessitate præcepti simul & medii colligitur satis ex Conc. Trid. Sess. 6. cap. 14. & Sess. 14. cap. 4. ubi definit, contritionem omni tempore fuisse necessariam peccatori ad justificationem; vindicans se loqui de utraque necessitate: & ex illo Luca 13. *Nisi poenitentiam habueritis, omnes simul peribitis.*
2. Et licet optimum acutissimum sit, statim commisso crimine conteri, juxta illud, *Non tardes converti*; tamen cum præceptum contritionis, sicut & confessionis, sit affirmativum, non obligat ad perpetuum, sed solum determinato tempore; uti & reliqua præcepta affirmativa. Ideoque non obligatur homo sub peccato mortali statim post commissum peccatum ad contritionem, quamvis commoditatem habeat illam eliciendi. Ejustamen dilatio sine causa, quæ nulla esse potest, circumstantia est aggravans peccatum commissum.

3. Obligat verò præceptum contritionis sub peccato mortali in periculo salutis animæ vel corporis: veluti in gravi infirmitate, in partu periculoso, instante naufragio, dum incundum est prælium, aut instituenda longa & periculosa navigatio, v. g. in Indiam; dum Sacramentum aliquod est administrandum vel suscipiendum,

§. VI.

De Confessione.

1. 2. *Confessio quid sit; & minister illius.*
3. *In eo requiritur potestas ordinis & jurisdictionis.*
4. *Proprius Sacerdos in hoc Sacramento quis dicatur.*
5. *Nullus audiri confessionem potest, nisi approbatus ab Ordinario.*
6. *In mortis articulo vel alio periculo quilibet sacerdos absolvere potest.*
7. *Aliquis sacerdos approbatus ex licentia propriis audire confessiones potest.*
8. *De casibus Romano Pont. reservatis.*
9. *De casibus Episcopo reservatis.*

Secunda pars integralis Poenitentia est Confessio, quam jure divino omnibus post Baptismum in mortale peccatum lapsis, necessariam esse, atque à Christo ipso institutam (Joan. 10. illis verbis, *Accipite Spiritum Sanctum &c.* & Matth. 16. & 18. *Quodcumque solveritis super terram &c.*) definit ac docet Conc. Trid. Sess. 14. c. 5. & can. 6. 7. & 8. Unde facile refelluntur opiniones quorundam, apud Gloss. in summa Dist. 6. De poen. aliter de hujus institutione sentientium

1. Est autem Confessio sacramentalis; de qua hic agimus; peccatorum suorum sacerdoti proprio ad eorum sacramentalem remissionem obtinendam facta declaratio.
- Dicitur peccatorum suorum, ex c. Omni utriusque 12. h. e. in verbis, *omnia sua solius peccata.*
2. Dicitur, Sacerdoti: nam eum solum esse, ministrum hujus Sacramenti definitum est in Conc. Lateran. Florent. ac novissime Trid. can. 6. & 10. Colligiturque ex præcatis verbis Christi Joan. 20. loquentis solis Apostolis, & sic solis sacerdotibus; & Matth. 16 & 18. ubi similiter non omnibus, sed soli Petro & Apostolis promissæ sunt claves regni caelorum.